

DEPOZITARUL CENTRAL VA CONTINUA SĂ INVESTEASCĂ SUSȚINUT ÎN DIGITALIZAREA ȘI AUTOMATIZAREA ÎN CÂT MAI MARE MĂSURĂ A PROCESELOR ȘI OPERAȚIUNILOR DESFĂȘURATE

Interviu cu SILVIA BUICĂNESCU, CEO, DEPOZITARUL CENTRAL S.A

*Instituție-cheie a pieței de capital românești Depozitarul Central a continuat în 2020, deși 2020 a fost un an complicat, cu multe provocări logistice și financiare de gestionat, să implementeze proiectele prevăzute pentru această etapă, finalizându-le cu succes. Despre toate aceste proiecte, care „au presupus un volum semnificativ de muncă și timp, și sunt vitale pentru menținerea unei infrastructuri de tranzacționare în România, la nivelul cerințelor europene și la standarde înalte de robustețe și eficiență”, ne-a vorbit, în interviul acordat revistei noastre CEO-ul Depozitarului Central, Silvia Buicănescu. **Georgeta Clinca***

Care sunt procesele și proiectele implementate de Depozitarul Central din ultimii ani, de natură a consolida siguranța operațiunilor cu instrumente financiare, precum și a lărgi gama de servicii oferite către investitori și emitenți?

Depozitarul Central își asumă permanent, cu seriozitate și responsabilitate, rolul de instituție-cheie a pieței de capital românești, poziție care ne onorează, dar totodată ne obligă la un proces de dezvoltare permanentă, de elaborare de proiecte și strategii care să contribuie la dinamizarea și consolidarea infrastructurii post-tranzacționare. Deși 2020 a fost un an complicat, cu multe provocări logistice și financiare de gestionat, am continuat să implementăm

proiectele prevăzute pentru această etapă, finalizându-le cu succes.

Unul dintre procesele care impactează semnificativ activitatea noastră și care a fost implementat în cursul anului precedent este schimbarea integrală a cadrului juridic aplicabil societății noastre. Astfel, ca efect al autorizării Depozitarului Central în conformitate cu CSDR - Regulamentul UE nr. 909/2014, au fost abrogate dispozițiile anterioare privind depozitarea centrală și au devenit deplin aplicabile prevederile CSDR ale regulamentelor delegate, ale Legii nr. 126/2018 și ale Regulamentului ASF nr. 10/2017. Ca urmare, dispozițiile Codului Depozitarului Central au fost actualizate în conformitate

cu cerințele și terminologia CSDR, acestea intrând în vigoare la data de 06.01.2020.

În luna iulie 2020, ASF – în calitate de autoritate competentă, împreună cu BNR și BCE – în calitate de autorități relevante au început exercițiul anual de examinare și evaluare a Depozitarului Central, conform CSDR. Acest demers a fost unul complex, care a vizat acordurile, strategiile, procesele, procedurile și mecanismele implementate de Depozitarul Central, în vederea verificării modului în care sunt respectate noile cerințele de reglementare. De asemenea, au fost evaluate riscurile la care Depozitarul Central ar putea fi expus, precum și riscurile generate de acesta la adresa funcționării piețelor titlurilor

de valoare.

În urma exercițiului de evaluare a rezultat faptul că activitatea îndeplinită de Depozitarul Central este conformă cu cerințele CSDR, nefiind identificate probleme de natură să afecteze buna desfășurare a serviciilor oferite de societatea noastră. Tot în 2020, în luna septembrie, au devenit aplicabile dispozițiile Regulamentului UE 1212/2018 de stabilire a cerințelor minime de punere în aplicare a Directivei 2007/36/CE în ceea ce privește identificarea acționarilor, transmiterea de informații și facilitarea exercitării drepturilor acestora, precum și dispozițiile referitoare la aceleași aspecte din Legea nr. 158/2020 care transpune prevederile Directivei (UE) 2017/828/CE de modificare a

Directivei 2007/36/CE – așa numita SDR II (Shareholders Rights Directive). Pentru conformarea la cerințele acestor acte normative Depozitarul Central a realizat modificări ale Codului Depozitarului Central și ale sistemului pentru implementarea fluxurilor de raportare a identității acționarilor și cele de informare cu privire la adunările generale atât pentru instrumentele financiare pentru care Depozitarul Central este depozitar emitent, cât și pentru cele pentru care este depozitar investitor. Din zona proiectelor care vizează mecanismele de decontare și îmbunătățirea unor procese tehnice, Depozitarul Central a pus la dispoziția participanților o nouă structură de conturi care permite acestora segregarea clienților pe 3 niveluri: conturi individuale – în care sunt înregistrate instrumentele financiare ale deținătorului final, conturi globale – în care sunt înregistrate deținerile mai multor clienți al căror mandatar este participantul și conturi globale individualizate – în care sunt înregistrate deținerile unui singur client al participantului, care este autorizat, la rândul său, să deschidă conturi de instrumente financiare pentru clienții proprii. De asemenea, pentru pregătirea aplicării disciplinei în materie de decontare conform CSDR, au fost implementate mecanisme de tip blocare/deblocare, interconținere și anulare bilaterală a instrucțiunilor de decontare aferente anumitor tipuri de tranzacții.

De asemenea, a fost implementată decontarea continuă pe toată perioada zilei de operare a operațiunilor cu decontare pe bază brută, în moneda RON, și a fost îmbunătățită comunicarea cu participanții în ceea ce privește statusul instrucțiunilor de decontare. Între proiectele semnificative implementate de Depozitarul Central în ultimii ani, care ne-au furnizat deopotrivă provocări, dar și satisfacții, consolidând siguranța operațiunilor cu instrumente financiare și lărgind gama de servicii oferite către investitori și emitenți, aș putea aminti: decontarea în moneda Euro a tranzacțiilor încheiate la Bursa de Valori București cu instrumente financiare denumite în Euro, utilizând platforma paneuropeană de decontare dezvoltată de Eurosistem, Target2 Securities, autorizarea Depozitarului Central ca Unitate de Operare Locală pentru emiterea și administrarea codurilor LEI, dar și parteneriatul cu Uniunea Națională a Notarilor Publici din România, prin care se facilitează accesul moștenitorilor la instrumentele financiare ale persoanelor decedate. Toate aceste proiecte au presupus un volum semnificativ de muncă și timp, și sunt vitale pentru menținerea unei infrastructuri de tranzacționare în România, la nivelul cerințelor europene și la standarde înalte de robustețe și eficiență.

Unul dintre serviciile esențiale prestate de Depozitarul Central este cel de registrar pentru companiile listate la Bursa de Valori București

(BVB), dar și pentru un număr substanțial de societăți închise. Care apreciați că ar fi perspectivele de creștere a volumului unor astfel de servicii prestate de Depozitarul Central?

Într-adevăr, Depozitarul Central păstrează în siguranță și actualizează registrele acționarilor emitenților de instrumente financiare, atât pentru companiile listate la Bursa de Valori București, dar și pentru societăți netranzactionate care doresc să beneficieze de experiența și reputația Depozitarului Central pe acest tip de operațiuni, care garantează clienților noștri servicii de un nivel calitativ înalt. Evident că numărul companiilor listate pe Bursa de Valori București impactează direct volumul utilizatorilor serviciului de registrar al Depozitarului Central și ne bucurăm că, în ultima perioadă, tot mai multe companii din domenii de activitate variate utilizează mecanismele de finanțare pe care Bursa le oferă, inclusiv prin intermediul sistemului multilateral de tranzacționare pe care îl administrează. Este benefic și încurajator faptul că oferta pieței de capital românești se diversifică, ceea ce va conduce, în mod natural, la dezvoltarea zonei financiare și, implicit, la multiplicarea ariei clientelare a Depozitarul Central. Dar mult mai important decât creșterea volumului serviciilor noastre de registrar este expansiunea și dezvoltarea pieței de capital românești, a domeniului financiar în ansamblu.

Suntem parteneri tradiționali ai Bursei de Valori București și ai Autorității de Supraveghere Financiară în orice tip de acțiune de promovare sau popularizare a pieței de capital, de educație financiară sau inițiere în această zonă. Ne-am asumat un rol activ în acest demers, fiind pe deplin conștienți că procesul de educație financiară nu are decât beneficii pentru toți cei implicați și pentru societatea românească, în ansamblul său.

Serviciile de distribuție de dividende de către Depozitarul Central reprezintă o parte importantă a activității instituției dumneavoastră. În ce măsură ar putea să sporească importanța acestora în ansamblul veniturilor operaționale obținute de Depozitarul Central?

Începând cu anul 2015, ca urmare a modificării cadrului de reglementare aplicabil distribuirii dividendelor și a altor sume cuvenite deținătorilor de valori mobiliare, plata dividendelor se efectuează centralizat, prin intermediul Depozitarului Central și al participanților la sistemul de compensare, decontare și registrar. Și pentru deținătorii de instrumente financiare care nu sunt clienți ai unor participanți ai Depozitarului Central (nu au un cont de instrumente financiare deschis la un broker sau la un custode) asigurăm plata dividendelor direct în contul bancar, după înregistrarea acestuia la Depozitarul Central. Oferim deținătorilor de instrumente financiare serviciul de înregistrare a codului IBAN, pe baza actului de identitate și a unui extras

de cont de la bancă (mai multe detalii pe https://www.roclear.ro/AppFiles/Detinatori/Formular_colectare_cod_iban.pdf). Acest serviciu este extrem de util și apreciat, facilitând încasarea automată a dividendelor sau a altor sume de bani convenite, plata acestora fiind instructată de către Depozitarul Central prin intermediul agentului de plată desemnat de emitentul la care respectivul acționar are dețineri. Ponderea directă a acestor servicii în totalul veniturilor operaționale nu este cea mai importantă, dar efectul implementării serviciului centralizat de distribuire a dividendelor este unul sinergic, contribuind per total la creșterea veniturilor operaționale ale Depozitarului Central. Însă, ceea ce contează în mod semnificativ, este percepția participanților la piață - a emitenților, brokerilor, custozilor, și mai ales a investitorilor români și străini - care apreciază corespunzător beneficiile acestui mecanism de distribuire a dividendelor mult simplificat și eficient. Distribuirea centralizată a dividendelor a devenit un proces predictibil, care facilitează un management adecvat al fluxurilor de numerar ale investitorilor. De asemenea, standardizarea și alinierea practicilor de procesare a evenimentelor corporative la standardele europene reprezintă o dovadă a maturizării pieței noastre de capital, având ca efect creșterea atractivității acesteia, atât pentru investitorii străini, familiarizați cu aceste practici în țările de origine, cât și pentru investitorii români.

Care ar fi alte servicii importante prestate de Depozitar, cu potențial de a deveni tot mai reprezentative în anii următori, inclusiv în contextul schimbărilor aduse de pandemia COVID-19 în privința unei accelerări a utilizării tehnologiei de către companii și de diferite categorii de utilizatori de servicii?

Dacă ne gândim la faptul că, încă de la înființarea sa, Depozitarul Central lucrează într-un mediu complet dematerializat în ceea ce privește instrumentele financiare depozitate în sistemul său - deși CSDR impune ca termen limită pentru dematerializarea totală a acestora anul 2025 - apreciem că nivelul de tehnologizare a Depozitarului Central, în care am investit susținut mai ales în ultimii ani, este ridicat, fiind comparabil cu serviciile similare furnizate în orice țară membră a Uniunii Europene. De altfel, în ceea ce ne privește, nu am întâmpinat dificultăți semnificative în activitatea anului precedent, tocmai pentru că eram pregătiți, în mare măsură, să lucrăm, dar și să relaționăm cu clienții noștri în mediul online. Prin natura serviciilor oferite, Depozitarul Central are o structură informatică solidă, care se upgradează și updatează minim o dată pe an. Mulți dintre clienții și beneficiarii noștri utilizau deja mijloace corelative digitale așa că, din acest punct de vedere, pandemia nu ne-a ridicat probleme semnificative. Suntem însă conștienți că trebuie să menținem un ritm susținut de dezvoltare al serviciilor online, urmând astfel trendul accelerat de conjunctura actuală.

Depozitarul Central depune eforturi să ofere oricărui participant la piață o gamă completă de servicii, care răspund nevoilor specifice sau oferă soluții contextelor și etapelor firești, într-un ciclu de pre și post-tranzacționare. Astfel, în prezent lucrăm la dezvoltarea unei platforme de înrolare a investitorilor de retail pe piața de capital prin intermediul unui serviciu digital, standardizat, care să permită investitorilor deschiderea conturilor de investiții la unul sau mai mulți brokeri, trecând printr-un singur proces digitalizat de înrolare. O altă direcție pe care o urmărim este dezvoltarea unei platforme digitale care să permită votul la distanță în cadrul adunărilor generale ale acționarilor emitenților listați și care să faciliteze automatizarea și standardizarea mecanismelor de vot în condiții de siguranță, transparentă și trasabilitate. Iată că, în afara ansamblului de servicii de bază pe care Depozitarul Central le prestează prin natura activității sale, instituția noastră se adaptează permanent noilor realități financiare, oferind o structură din ce în ce mai complexă, care să eficientizeze și să faciliteze accesul companiilor listate, al acționarilor acestora și al intermediarilor la informațiile și operațiunile necesare.

Care sunt principalele proiecte ale Depozitarului Central pentru anii următori?

Raportându-ne la legislația europeană, Depozitarul Central va continua demersurile implementării mecanismelor referitoare la disciplina în materie de

decontare, în conformitate cu Regulamentul EU nr. 909/2014 (CSDR) și a unor mecanisme avansate de gestionare a riscurilor de decontare. Depozitarul Central este furnizor de servicii de depozitare a instrumentelor financiare, de registrat pentru emitenții listați la BVB, precum și de sistem de decontare a tranzacțiilor cu instrumente financiare, fiind o infrastructură care, mai ales în contextul global actual, va continua să investească susținut în digitalizarea și automatizarea în cât mai mare măsură a proceselor și operațiunilor desfășurate. Așa cum menționam, ne concentrăm pe implementarea de noi servicii conexe activității de bază care, utilizând tehnologii actuale, vor facilita și optimiza procesul de vot în adunările generale ale acționarilor și vor înlesni accesul la piața de capital prin digitalizarea înrolării investitorilor. În ceea ce privește, serviciul de emitere și administrare a codurilor LEI pentru care Depozitarul Central este singura instituție din România autorizată de către Global Legal Entity Identifier Foundation (GLEIF) din decembrie 2018 ca Unitate de Operare Locală (Local Operating Unit - LOU), suntem în curs de implementare a mecanismului de plată cu cardul în aplicația LEI online, pentru facilitarea accesului clienților noștri la acest serviciu. Suntem convinși că și pe viitor, Depozitarul Central va rămâne același partener profesionist, puternic și statornic pentru toți colaboratorii noștri.